

XXII. Kőrösi Csoma Sándor

Kárpát-medencei Földrajzverseny

2015

2016

FIGYELEM!!!

- **Munkaidő: 120 perc**
- **Semmilyen segédeszköz nem használható**
- **Csak tollal kitöltött, javításmentes megoldásokat fogadunk el.**

Tanulói adatlap (kitöltendő nyomtatott nagybetűkkel)

Név:

Iskola:

Évfolyam:

Tanuló e-mail címe:

Felkészítő tanár:

A BALTI ÁLLAMOK
ÉSZTORSZÁG – LETTORSZÁG - LITVÁNIA

Kőrösi Csoma Sándor nemzetközi földrajzverseny – 2016. Szekszárd
I. forduló

I. A balti államok összehasonlítása

A 3 országot összevetve az alábbi megállapítások melyikre igazak?

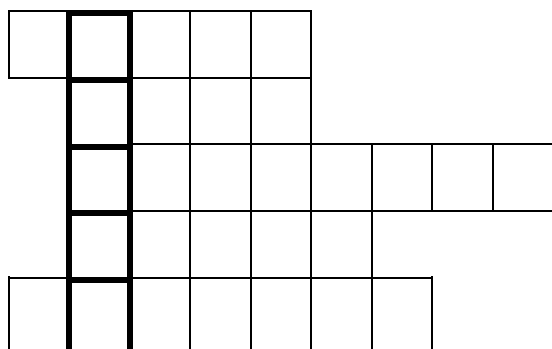
Tegyél X-et a megfelelő ☐-ba!

	Észtország	Lettország	Litvánia
a, A legnagyobb népességű ország	☐	☐	☐
b, A lakosság legnagyobb részét kitevő nemzetiség nyelvrokonunk	☐	☐	☐
c, A balti államok legmagasabb pontja	☐	☐	☐
d, A római katolikusok aránya a legnagyobb	☐	☐	☐
e, A balti államok legnépesebb városa	☐	☐	☐
f, Zászlója a legkevesebb színt tartalmazza	☐	☐	☐
g, Az eurót először vezették be	☐	☐	☐
h, A legnagyobb területű ország	☐	☐	☐
i, A legtöbb szigettel rendelkezik	☐	☐	☐
j, A Skype szülőhazája	☐	☐	☐

(10 pont)

II. Akrosztichon

A ☐-be írd be a helyes megfejtéseket! Minden ☐ egy betűnek felel meg. A vastagon szedett ☐-ben lévő betűk összeolvasva három szót alkotnak.

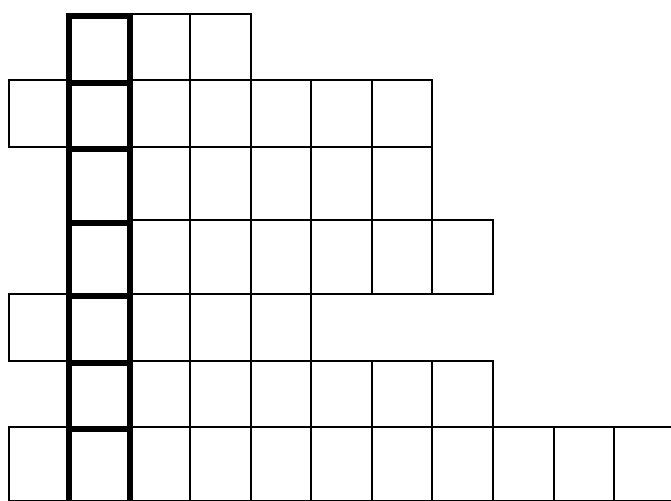
Tallinn régi (német) neve

Lettország pénze

Észtország legnagyobb szigete

Régi egyetemi észt város

Észtország valamennyi érmét a téli olimpiákon ebben a sportágban érte el

Rokon nyelvünk Lettország nyugati részén

A litván kosárlabda legismertebb alakja

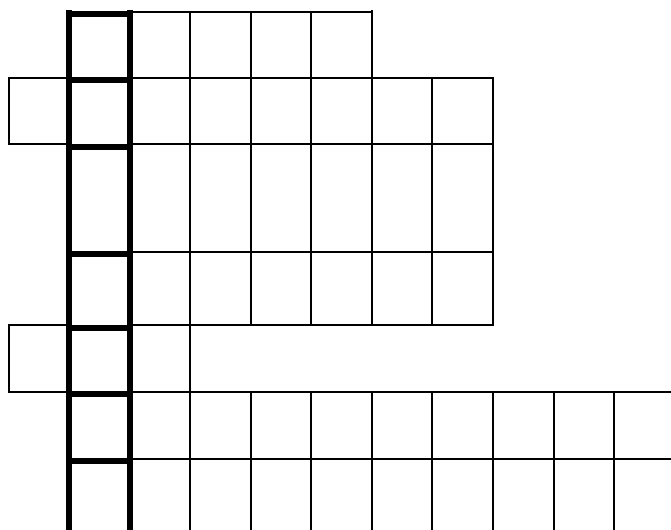
A litván hercegek középkori rezidenciája (ma történelmi és nemzeti park)

Város, ahol a legtöbb lengyel él a Baltikumban

Hússal, hallal vagy káposztával töltött tészta

A „Lett Riviéra” központja

A rendszerváltozás körüli időkben a litván politika vezéregyénisége (családnév)

Litvánia pénze az euró előtt

A Keresztek hegye e város mellett található.

Az 1994-ben elsüllyedt komp neve (a II. világháború óta legsúlyosabb hajószerencsétlenség Európában)

Észt programozó, a Skype egyik létrehozója (Jaan)

Földnyelv Litvániában (nemzeti park)

Lett kikötőváros, az orosz kőolaj exportkikötője

A legjelentősebb légitársaság a balti államokban

A ☐-ben szereplő betűk összeolvasva: 1. 2. 3.

Magyar jelentésük?

1. 2. 3.

(19+6=25 pont)

III. Szellemi TOTÓ (Karikázd be a helyes válaszokat!)

1. Melyik ókori kereskedelmi útvonal vezetett az Adria vidékéről a Baltikumba?
 - a, Hanza-út
 - b, Sóút
 - c, Borostyánút
2. Melyik ország területe nagyobb, mint Magyarország fele?
 - a, csak Litvánia
 - b, Litvánia és Lettország
 - c, mindhárom ország
3. Melyik ország tartozik az Eurázsiai-hegységrendszerhez?
 - a, Észtország
 - b, mindhárom
 - c, egyik sem
4. Az ország legmagasabb csúcsa meghaladja az 400 métert.
 - a, Észtország
 - b, Észtország és Litvánia
 - c, Egyik sem
5. Melyik kastélyt nevezik a „Baltikum Versailles-a” néven?
 - a, Kadriorg Tallinnban
 - b, Pilsrundale Rundalében
 - c, Tyszkievicz-kastély Palangában
6. Melyik természeti képződményt alakította ki a jégkorszaki jég?
 - a, Kur-földnyelv
 - b, borostyánkő a tengerparton
 - c, Druksiai-tó (Litván-tóvidék)
7. Észtország mely országból importálja a legtöbb árut (2014. CIA)?
 - a, Oroszország
 - b, Németország
 - c, Finnország
8. Melyik a „legoroszabb város”, ahol a lakosság 94 %-a orosz?
 - a, Narva
 - b, Tartu
 - c, Panavézys
9. Melyik országban vezették be az eurót legkésőbb?
 - a, Észtország
 - b, Lettország
 - c, Litvánia

10. A hagyományos észti faipar központja (ma a sílécgyártás is jelentős).
- a, Pärnu
 - b, Tartu
 - c, Narva
11. Mi a Baltikum mélyszerkezeti alapja?
- a, ősmasszívum
 - b, kaledóniai eredetű
 - c, variszkuszi eredetű
12. Az európai rangsorban a lakosság szerint melyik két ország között helyezkedik el Észtország?
- a, Montenegró és Szlovénia
 - b, Macedónia és Albánia
 - c, Finnország és Dánia
13. A szocializmus idején mi volt a Magyarországon egyik legnépszerűbb kismotor márkának a neve?
- a, Tallinn
 - b, Riga
 - c, Kaunas
14. Melyik a legjelentősebb vallás Lettorszáiban?
- a, római katolikus
 - b, evangélikus
 - c, ortodox
15. Hol temették el Szent Kázmért, a magyar szentet?
- a, Kaunas
 - b, Vilnius
 - c, Riga
16. Hiiumaa szigetén melyik a leggyakoribb felszíni kőzet?
- a, mészkő
 - b, bazalt
 - c, homokkő
17. Lettorság melyik sportágban szerezte a legtöbb érmet a téli olimpiai játékokon?
- a, szánkó
 - b, lesiklás
 - c, síugrás
18. Melyik ország címere a „Vytis” („lovag”)?
- a, Észtország
 - b, Lettorság
 - c, Litvánia

19. Melyik a legeredményesebb balti állam a téli és nyári olimpiákon együttvéve?
- a, Litvánia
 - b, Észtország
 - c, Lettország
20. A litván címerben látható kereszt honnan származik?
- a, a Német Lovagrend címeréből
 - b, Szent László magyar király címeréből
 - c, II. Katalin orosz cárnő címeréből
21. Ha Magyarországon éppen dél van, mennyi az idő a Baltikumban?
- a, 12.00 óra
 - b, 13.00 óra
 - c, 14.00 óra
22. Mi a borostyánkő?
- a, mélységi magmás eredetű féldrágakő
 - b, megkövesedett fenyőgyanta
 - c, eredetileg barlangban létrejött ásványkiválás
23. Melyik országban található mélyföld?
- a, Litvániában
 - b, Mindegyikben
 - c, Egyikben sem
24. Melyik országban vált a közös éneklés a nemzeti identitás részévé (Dalos Találkozók Ünnepe)?
- a, Litvániában
 - b, Észtországban
 - c, Lettországban
25. Melyik a legkedveltebb hal a balti országok gasztronómiájában (főként Észtországban és Lettországban)?
- a, harcsa
 - b, pangasius
 - c, sprotni

(25 pont)

IV. Hozzárendelés

Az alábbi fogalmakat, állításokat rendeld az adott országokhoz! A számokat írd a fogalmak után! Egy számot több helyre is írhatasz, de **a helytelen válaszok mínusz pontot jelentenek!**

A Észtország.....

B Lettország

C Litvánia

1. Az Európai Unió tagja.
2. Az Euró-övezet tagja.
3. A Schengeni-övezet tagja.
4. A NATO tagja.
5. Négy országgal határos szárazföldön.
6. Az országnak történelme során volt magyar vezetője (király, császár, fejedelem, miniszterelnök).
7. Olajpala-bányászata jelentős.
8. 1991 óta labdarúgó-válogatottja bejutott Európa- vagy világbajnokságra.
9. A Baltikum egyetlen atomerőműve (2011-ben bezárták).
10. Az orosz nemzetiségű lakosok aránya meghaladja a 20%-ot.

(20x1 pont=20 pont)

V. Kakukktojás

A következő fogalmak – 1-1 kivételével – valamilyen logikai alapon összetartoznak. Karikázd be annak a betűjelét, amelyik **nem illik** a többi közé! Indokold válaszod!

1. a.) Kernave
b.) Tallinn
c.) Daugavpils
d.) Riga
e.) Vilnius

.....

2. a.) saltibarsciai
b.) verikakk
c.) rkytas ungurys
d.) cepelinai
e.) rigas melnais balzams

.....

3. a.) Peipsi
b.) Nemunas
c.) Daugava
d.) Narva

.....

4. a.) Zemaitija
b.) Latgale
c.) Saaremaa
d.) Kurföld

.....

5. a.) Klaipeda
b.) Tallinn
c.) Ventspils
d.) Tartu
e.) Pärnu

.....

6. a.) Gauja
b.) Trakai
c.) Lahemaa
d.) Keresztek hegye
e.) Aukstaitija

.....

7. a.) Nagy Vytautas
b.) Báthory István
c.) Jagelló Ulászló
d.) XI. Károly

8. a.) bodden
b.) végmorénagát
c.) turzás
d.) sér *vagy saari*
e.) morénató

9. a.) Domantas Sabonis
b.) Donatas Motiejunas
c.) Arvydas Sabonis
d.) Jonas Valanciunas
e.) Vytautas Landsbergis

10. a.) Czeslaw Milosz
b.) Ahti Heinla
c.) Priit Kasesalu
d.) Jaan Tallinn

(10 pont)

VI. Párosítások

Párosítsd az építészeti értékeket a topográfiai fogalmakkal, (jelöld betűjelüket a ☐-be)!

1. Tartu

☐

A Szent Anna-templom

2. Rocca al Mare

☐

B Sziget-vár

3. Riga

☐

C Borostyánkő Múzeum

4. Palanga

☐

D Thomas Mann háza (emlékmúzeum)

5. Nida (Kur-földnyelv)

☐

E Kadriorg palota

6. Tallinn

☐

F A legnagyobb észti skanzen

7. Trakai

☐

G A „Baltikum Versailles”-a (kastély)

8. Bauska

☐

H A három fivér (házak)

9. Vilnius

☐

I A lívek 15. századi vára

10. Rundale

☐

K A csókolódzó diákok szökőkútja és az Egyetem

(10 pont)
Max: 100 pont